

Oskar Wielgosz

Anty-polityka i Zewnętrze – bezwarunkowo akcelerationistyczna teoria kapitalizmu

W obliczu kryzysu sprawczości ruchów lewicowych, oddalającego możliwość realizacji alternatywnych rozwiązań współczesnych problemów społecznych, ekonomicznych czy klimatycznych, pytanie o scenariusze wyjścia z tego impasu zyskuje nową aktualność. Niniejszy artykuł stanowi próbę usytuowania się wobec tego problemu. Potencjalne rozwiązania zaprezentuję, przybliżając propozycje teoretyczne rozwijane na gruncie bezwarunkowego akcelerationizmu (U/Acc)¹. Mimo że był on zjawiskiem raczej efemerycznym, bezwarunkowy akcelerationizm dostarcza narzędzi pozwalających przemysleć w nowy sposób zagadnienia o centralnym znaczeniu dla emancypacyjnie zorientowanych teorii, w wielu przypadkach czyniąc swoim punktem wyjścia kryzys lewicowej polityki. Moim celem będzie przede wszystkim prezentacja zarysowanej przez U/Acc relacji między podmiotowością a kapitalizmem, kładąca nacisk na jego deterytorializującą rolę i jego związki z tak zwanym *Zewnętrzem*. Jedyną praktyką

Oskar Wielgosz (0009-0006-7415-3853) – student trzeciego roku filozofii (studia I stopnia) na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Jego zainteresowania badawcze koncentrują się na współczesnej filozofii francuskiej, w szczególności na myśli Alaina Badiou. Kontakt: oskar.wielgosz@vp.pl.

1 W dalszej części tekstu posługiwać się będę tym skrótem (U/Acc – unconditional accelerationism).

zdolną do przekroczenia obecnych stosunków społecznych i ich ograniczeń jest w tym świetle szczególnie ważne dla tej wersji akcelerationizmu *antipraxis*.

Wytyczenie granic między różnymi akcelerationizmami jest trudne, przede wszystkim dlatego, że rozwijały się one w przestrzeni internetowej (na blogach i Twitterze). Mój tekst obracać się będzie wokół teoretycznych ustaleń Matta Colquhouna (znanego najczęściej pod pseudonimem zaczerpniętym od nazwy jego bloga jako *Xenogothic*), Edmunda Bergera, Marka Fishera oraz Vincenta Gartona, którego *Unconditional accelerationism as antipraxis* opublikowany w 2017 r. uznaje się za jeden z założycielskich tekstów tej formacji intelektualnej².

Deterytoralizująca funkcja kapitału

Protoakcelerationizm czy też niektóre intuicje właściwe akcelerationistycznej myśli możemy dostrzec już w dziele Marksa. W *Manifestie partii komunistycznej* czytamy o rewolucyjnej roli burżuazji oraz kapitału, który zastąpił idylliczne, zapośredniczone w ponadczasowych wartościach relacje społeczeństwa feudalnego nagim interesem ekonomicznym, regulowanym przez obieg pieniądza. W ramach produkcji kapitalistycznej „wszystkie nowo powstałe [stosunki i poglądy] stają się przestarzałe, zanim zdążą skostnieć”³. Za Agatą Bielik-Robson można powiedzieć, że *Manifest komunistyczny* Marksa równie dobrze mógłby nazywać się kapitalistycznym. Marks nie kryje bowiem „swej fascynacji formacją, która sprawiła, że wyparowało wszystko, co stałe, a wszelka świętość uległa profanacji”⁴. Na ten akcelerationistyczny wymiar myśli Marksa zwraca uwagę także Nick Land w *A quick-and-dirty introduction to accelerationism*, przywołując Marksovską deklarację poparcia dla wolnego handlu, rozpatrywanego od stro-

2 V. Garton, *Unconditional accelerationism as antipraxis*, Cyclonograph I, [online] 12 VI 2017, <https://cyclonotrope.wordpress.com/2017/06/12/unconditional-accelerationism-as-antipraxis/> [dostęp: 12 IX 2024].

3 K. Marks, F. Engels, *Manifest partii komunistycznej*, [w:] *O materializmie historycznym*, Książka i Wiedza, Warszawa 1985, s. 17.

4 A. Bielik-Robson, *Kryptoteologie deleuzjanizmu: wokół książki Michała Herera „Deleuze. Struktury – maszyny – kreacje”*, „Kronos” 2007, nr 1.

ny jego rewolucyjnej funkcji: potęgowania antagonizmów klasowych oraz destrukcji narodowych tożsamości⁵.

Prawie sto lat później Deleuze i Guattari (dalej D&G) określili tę niszczyielską, rozpuszczającą wszelkie utrwalone struktury tendencję związaną z kapitalizmem mianem *deterytorializacji* (Land stwierdził nawet, że akceleracjonizm nie mówił nigdy o niczym innym). Jej postęp nie spotyka żadnej granicy, nie ma żadnego celu, jest produkcją dla samej produkcji. D&G piszą: „[...] cyrkulacja pieniądza w charakterze kapitału jest sama dla siebie celem, gdyż proces pomnażania wartości odbywa się jedynie w obrębie tego wciąż ponawianego ruchu. Ruch kapitału nie zna więc granicy”⁶. Zadaniem autorów *Anty-Edypa* proces destabilizacji strukturalnych granic jest właściwy każdej formacji społecznej.

Wymieniają oni trzy takie porządki: maszynę terytorialną, despotyczną oraz kapitalistyczną. Różni je stosunek do deterytorializacji. W przeciwieństwie do pierwszych dwóch form organizacji społecznej, które cechowała względna stabilność i wysiłki zmierzające do jej utrzymania, kapitalizm wchłania w siebie wszystko, co zdaje mu się przeciwstawiać, dostosowując się do wszelkich warunków. Kapitalizm każdą nadwyżkę przekształca w czynnik własnego wzrostu. Należy zaznaczyć, że deterytorializacji towarzyszy *reterytorializacja* będąca jej odwrotnością. Ruch rozpuszczania i przemieszczania utrwalonych struktur pociąga za sobą ustanowienie w ich miejscu nowych organizacji – ponowne ustanowienie norm, kodów czy znaczeń:

Nowoczesne społeczeństwa cywilizowane są określane przez procesy dekodowania i deterytorializacji. Jednak to, co jedną ręką deterytorializują, drugą poddają reterytorializacji. Często owe neoterytorializmy są formami sztucznymi, szczątkowymi, archaicznymi, lecz są to archaizmy o doskonale aktualnej funkcji; to nasz nowoczesny sposób „brykietowania”, parcelowania, powtórnego wprowadzania fragmentów kodu czy wskrzeszania dawnych kodów, wymyślania pseudokodów czy żargonów⁷.

5 N. Land, *A quick-and-dirty introduction to accelerationism*, Obsolete capitalism, [online] 25 V 2017, <http://obsoletecapitalism.blogspot.com/2017/05/nick-land-quick-and-dirty-introduction.html> [dostęp: 16 IX 2024].

6 G. Deleuze, F. Guattari, *Anty-Edyp. Kapitalizm i schizofrenia*, tłum. T. Kaszubski, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2017, s. 293.

7 Tamże, s. 303.

Jednym z głównych celów U/Acc jest możliwie szerokie spojrzenie na kapitalizm, próba ujęcia go w całości. Nie chodzi jednak o scharakteryzowanie wszelkich problemów generowanych przez ten system. Teoretycy bezwarunkowego akcelerażonizmu nie negują ich istnienia, postulują jednak przeskalowanie naszej optyki i przyjęcie *kosmicznej perspektywy* zrywającej z wszelkiego rodzaju lokalizmami⁸. Przyjmując charakterystykę kapitalizmu dokonaną przez D&G, podkreślają, że jego rozwój nieustannie przyspiesza. Do tego stopnia, że próby stworzenia opisującej go teorii stają się coraz bardziej problematyczne. Niemożliwe staje się przeprowadzenie krytyki kapitalizmu, ponieważ sam w sobie jest on krytyką⁹ – samonapędzającym się procesem, reprodukującym na coraz szerszą skalę relacje kapitału i przesuwającym granice swego oddziaływania, które tylko pozornie, jak nam się wydaje, zdążyliśmy wcześniej uchwycić. Ekonomia jest jak pogoda – pisał Fisher¹⁰. Kapitalizm nie posiada centrum, które mogłoby stać się głównym obiektem sprzeciwu. Struktury będące przedmiotem krytyki podlegają dezorganizacji, jeszcze zanim teoria na ich temat zdąży się skryształizować, tracąc tym samym płynący z niej potencjał emancypacyjny. Najważniejsze jest wszakże to, że sami jesteśmy wytwarzani w ramach postępującej deterytorializacji¹¹. Stajemy się jej częścią i nośnikiem, nie wychodząc nigdy poza przestrzeń jej oddziaływania. Nawet kapitaliści, czerpiący największe korzyści z funkcjonowania systemu, podlegają tej samej logice sterującej ich pragnieniami – sytuującej się na innym poziomie niż to, do czego mamy dostęp w ramach relacji społecznych. Kapitaliści są jedynie narzędziami kapitału¹². Słynne pytanie „co

8 Xenogothic, *A Further Fragment on Unconditional Accelerationism: What is Anti-Praxis?*, Xenogothic, [online] 14 IX 2020, <https://xenogothic.com/2020/09/14/a-further-fragment-on-unconditional-accelerationism-what-is-anti-praxis/> [dostęp: 25 IX 2024].

9 N. Land, *A quick-and-dirty introduction...*

10 Zob. Xenogothic, *A Further Fragment on Unconditional Accelerationism...*

11 Xenogothic, *A U/Acc Primer*, Xenogothic, [online] 4 III 2019, <https://xenogothic.com/2019/03/04/a-u-acc-primer/> [dostęp: 27 IX 2024].

12 Xenogothic, *Do U (Even)/Acc, Bro?*, Xenogothic, [online] 25 II 2019, <https://xenogothic.com/2019/02/25/do-u-even-acc-bro/> [dostęp: 27 IX 2024]. Kwestie zorientowania kapitalizmu przeciw kapitalistom (a także nauki przeciw naukowcom) omawia również Land w wywiadzie przeprowadzonym przez Marko Bauera i Andreja Tomazina: M. Bauer, A. Tomazin, *„The Only Thing I Would Impose Is Fragmentation” – An Interview with Nick Land*, synthetic zero, [online] 19 VI 2017, <https://syntheticzero.net/2017/06/19/the-only-thing-i-would-impose-is-fragmentation-an-interview-with-nick-land/> [dostęp: 26 IX 2024].

robić?” stawiane przed wszelką teorią zmierzającą do utworzenia ruchu politycznego, a także możliwe w tym kontekście odpowiedzi, zyskują tym samym status prób kontrolowania tego, co niekontrolowalne.

Mimo tej sprzeczności, jak przekonywał Adam Fitchett na swoim blogu, nawet jeśli jesteśmy jedynie częścią maszyny, nad którą nie sprawujemy kontroli, nie oznacza to, że jesteśmy całkowicie pozbawieni sprawczości¹³. U/Acc podejmuje próbę takiej conceptualizacji dotychczasowych przestrzeni politycznego zaangażowania, która umożliwi emancypacyjne działania, uwzględniając jednocześnie wszechobejmujący charakter współczesnego kapitalizmu i naszego w nim położenia. Zanim jednak przejdziemy do omówienia rozwiązań proponowanych przez U/Acc, chciałbym przyjrzeć się bliżej temu, jak sytuuje się on wobec dominujących trajektorii teorii lewicowych, a także wskazać na główne punkty stanowiące o swoistości tego projektu.

Technologia i kapitalizacja pragnień

Próby wyjścia poza ramy kapitalizmu zwykle sprowadzają się do różnego rodzaju prób pomyślenia o mobilizacji uciskanych i marginalizowanych grup, czy to w postaci strajków, rewolucji, czy też poprzez dyskursywne przesunięcia, próbujące destabilizować hegemoniczne narracje dzięki tworzeniu teorii oddających głos tym, którzy w głównym nurcie są pomijani. U/Acc podejmuje wysiłek wykazania nieskuteczności tego rodzaju praktyk. Xenogoth przytacza trzy wskazane przez Fishera wyzwania, z którymi musi zmierzyć się lewica: 1) fakt monopolizacji pragnień przez kapitalizm, 2) uwzględnienie sprzeczności między nawoływaniem przez lewicę do rewolucji, a jej politycznym i formalno-estetycznym konserwatyzmem, 3) rozpoznanie, że najważniejsze terytorium, na którym rozgrywa się współcześnie polityka, stanowi sfera techniki¹⁴. Na potrzeby niniejszego tekstu skupić chciałbym się na punkcie 1) i 2).

13 A. Fitchett, *Anti-Political Anti-Praxis: A Response To Xenogoth*, Cybertrop(h)ic, [online] 16 IX 2020, <https://cybertrophic.wordpress.com/2020/09/16/anti-political-anti-praxis-a-response-to-xenogoth/> [dostęp: 26 IX 2024].

14 Xenogothic, *A U/Acc Primer*.

Monopolizacja pragnień jest wynikiem wspomnianej produkcji naszych podmiotowości w ruchu kapitału sprzęgniętego z deterytorializacją. Jego wszechobecność uniemożliwia pomyślenie przestrzeni, która byłaby wyłączona spod jego logiki. Zawłaszczając wszelkie nadwyżki, czyniąc je narzędziem własnej reprodukcji, kapitał nie dopuszcza do przekroczenia podtrzymującej go logiki, która sama zdaje się dostosowywać do nowo powstających warunków. Pragnienia mające za cel rzeczywistość sytuującą się poza horyzontem relacji kapitalistycznych są jedynie projekcjami zrodzonymi przez sam kapitał, który żywi się ciągłą dezorganizacją tego, co sam ustanowił. Pętla obiegu towarowego, zawartego w Marksowskiej formule $P-T-P'$ (pieniądz–towar–pieniądz powiększony), nie ma końca¹⁵. W tej perspektywie wszelkie emancypacyjnie zorientowane teorie nie mogą nawoływać do klasycznych form oporu (protesty, demonstracje czy polityka partyjna), tak jakby stanowiły one ostateczny punkt umożliwiający realizację proponowanych projektów. Wychodząc od analizy rozpoznającej głęboko ukryte w kapitalistycznej strukturze opresyjne mechanizmy, a następnie nawołując do teoretycznego i praktycznego zaangażowania przeciw nim, teorie te nie są w stanie osiągnąć zamierzonych rezultatów. Skazane są na poruszanie się w zamkniętym obiegu, który przez sam system został zinternalizowany, uodporniając się na tego rodzaju krytykę, czy to dzięki jej utowarowieniu poprzez wytwarzane na jej bazie estetyki i tożsamości, czy też oferując przestrzenie, w których mogą się one realizować¹⁶. Funkcją tego rodzaju praktyk okazuje się ostatecznie reterytorializacja. Nie wytwarzają one pragnień czy instytucji zdolnych w realny sposób destabilizować to, czemu się przeciwstawiają, lecz próbują opanować niekontrolowany przepływ kapitału za pomocą ustanowienia trwałego kodu, znaczeń i wartości.

15 E. Berger, *Unconditional Accelerationism and the Question of Praxis: Some Preliminary Thoughts*, Deterritorial Investigations, [online] 29 III 2017, <https://deterritorialinvestigations.wordpress.com/2017/03/29/unconditional-acceleration-and-the-question-of-praxis-some-preliminary-thoughts/> [dostęp: 29 IX 2024].

16 Xenogothic, *A Further Fragment on Unconditional Accelerationism...*: „Podczas gdy kapitał może zacząć oferować wegańskie opcje w menu w odpowiedzi na nasze zmieniające się preferencje, nie oznacza to, że sam kapitalizm jest choć trochę mniej spragniony ludzkiego mięsa” [tłum. własne].

Podkreślany przez wszystkich akceleratorystów rozwój techniki przesądza z kolei o najszybszych i najbardziej istotnych zmianach zachodzących w naszym życiu codziennym. Technika jest sferą, której lewicowe teorie nie mogą pominąć, a tym bardziej odrzucać w ramach prób wykazania, że jest ona kolejnym narzędziem kapitału, potęgującym alienację i wyzysk, czy też widząc w niej przedłużenie zachodnioeuropejskiego rozumu, podporządkowującego sobie przyrodę i instrumentalizującego wszelkie relacje. Nie chodzi jednak o to, aby całkowicie odrzucić słuszność tej perspektywy. Należy raczej uświadomić sobie, że takie rozumienie techniki nie odpowiada warunkom, w jakich się znaleźliśmy, a tym samym nie uwzględnia możliwości, które wraz z nimi się pojawiły. Problemem, który się tu zarysowuje, jest więc kwestia właściwego stosunku do techniki. Jak przekonują jednak przedstawiciele U/Acc, samo uznanie jej znaczącej roli, czy nawet zawartego w niej potencjału emancypacyjnego, jest niewystarczające¹⁷. Próba teoretyczną bazującą na takim poglądzie był krytykowany przez U/Acc lewicowy akceleratorystyzm (L/Acc). Główny punkt sporny między tymi dwoma nurtami stanowi interpretacja związku zachodzącego między techniką a kapitalizmem. L/Acc zakłada, że rozwój techniczny i możliwości jego sprawiedliwego wykorzystania są ograniczane przez system kapitalistyczny:

Kapitalizm zaczął ograniczać możliwości techniki, a na pewno kieruje ją ku zbyt wąskim i zbędnym celom [...] Nie zdajemy sobie nawet sprawy z tego, do czego zdolne jest nowoczesne ciało technospołeczne, skoro nauka i technika zostały przez kapitalizm zniewolone (widać to szczególnie od lat siedemdziesiątych XX wieku)¹⁸.

Aby móc zyskać dostęp do drzemiącego w niej potencjału, lewica musi zatem „uzyskać hegemonię socjotechniczną”¹⁹. W tym miejscu U/Acc wysuwa swój główny zarzut. Podczas gdy L/Acc rozdziela technikę i kapitalizm, U/Acc, określając się jako post-landowski, wychodzi od podobnych do Landa intuicji dotyczących ich związku²⁰. Zdaniem Landa rozwój

17 Xenogothic, *A U/Acc Primer*.

18 A. Williams, N. Srincek, #PRZYŚPIESZ. *Manifest akceleratorystycznej polityki*, tłum. P. Puldzian Plucienniczak, Rozdzielczość Chleba (RIP), [online] <https://rozdzielchleb.pl/przyspiesz-manifest-akceleratorystycznej-polityki/> [dostęp: 30 IX 2024].

19 Tamże.

20 Xenogothic, *A Further Fragment on Unconditional Accelerationism....*

kapitalizmu i postęp techniczny to ten sam proces, zaś L/Acc stanowi powrót do tradycyjnej socjalistycznej polityki, która odeszła od tak istotnego dla akcelerationizmu akcentu na deterytoralizującą moc kapitału. L/Acc (podobnie jak jego prawicowa odmiana, której nie omawiam w niniejszym tekście) chce reterytoralizować system kapitalistyczny w oparciu o wyznawane poglądy²¹, z czego wynika, że nie traktuje kapitalizmu jako centralnej siły sprawczej, działającej niezależnie od nas i poprzez nas. Tymczasem dla U/Acc deterytoralizacja jest bezwarunkowa i wykracza poza celowe działania podmiotów ludzkich. Ostatnie słowo w kwestii systemowych przekształceń nie należy do nas. Utożsamienie rozwoju technicznego z kapitalizmem nie jest w U/Acc tak ściśle jak w przypadku Landa, jednak ich współzależność stanowi zdaniem bezwarunkowych akcelerationistów jeden z głównych parametrów w ogólnym procesie deterytoralizacji.

Co zatem z naszą sprawczością? Gdzie powinniśmy jej szukać, jeżeli rezygnujemy z człowieka w roli głównego aktora odpowiedzialnego za kształt systemu, w którym funkcjonuje?

Anti-praxis

Odpowiedź U/Acc na zadania postawione lewicy przez Fishera kryje się w pojęciu *anti-praxis*. Podkreślmy – zapewne wbrew intuicjom, jakie można wiązać z tym pojęciem – że nikt związany z U/Acc nie postulował bierności jako właściwego środka w dokonywaniu przekształceń społecznych. Jak pisał Berger, *anti-praxis* należy rozumieć przede wszystkim jako „anty-kolektywne środki interwencji”²², czy też „deinstytucjonalną praktykę” (określenie Xenogotha)²³. Ważne jest to, że U/Acc nie odrzuca w prosty sposób wszelkich wymienionych i skrytykowanych wcześniej form oporu. Liczy się zmiana przyjętej optyki, zwłaszcza w zakresie jej skali, a tym samym rozpoznanie charakteru nowoczesności i naszego w niej miejsca²⁴. *Anti-praxis* nie musi dotyczyć tylko i wyłącznie polityki.

21 E. Berger, *Unconditional Accelerationism and the Question of Praxis...*

22 Tamże.

23 Xenogothic, *A Further Fragment on Unconditional Accelerationism...*

24 Tamże.

Odsyła ono do wszelkich działań, które są w stanie dekodować zastany porządek, odchodząc od reterytoralizującego charakteru praktyk, które zwykle postrzegane są jako sprawcze czy nawet rewolucyjne²⁵. Aby taka działalność mogła przynieść rzeczywiste zmiany, należy ją wpisać w horyzont słynnego (i budzącego wiele kontrowersji) hasła *accelerate the process*, na ogół mylnie interpretowanego jako nawoływanie do przyśpieszenia systemu – czy też jego wewnętrznych sprzeczności – w celu jego rozpadu, co miałyby pociągać za sobą również przyśpieszenie nawet najgorszych tendencji kapitalizmu²⁶. Jak jednak za Deleuzem i Guattarim twierdzi Fisher, nikt nigdy nie umarł od sprzeczności, a akceleracjonizm nigdy nie postulował tego rodzaju intensyfikacji. W próbie całościowego spojrzenia na maszynę kapitalistyczną, należy dostrzec i przyśpieszyć te procesy, które destabilizują zastane struktury, a które ostatecznie mogą prowadzić poza jego ograniczenia²⁷. Chodzi o współudział w autodestrukcyjnej tendencji systemu kapitalistycznego, w tym o rozpuszczenie samych naszych podmiotowości. Chodzi o to, aby stać się immanentną częścią systemu, co przy odpowiedniej strategii umożliwia przeprogramowanie części jego głównych mechanizmów w kierunku lewicowej polityki. Nie jest to jednak równoznaczne z ich przejściem, jak postuluje L/Acc, lecz odsyła do wynajdowania nowych możliwości wpływania na kierunki ich rozwoju²⁸. Jeżeli pragniemy społeczeństwa, którego relacje diametralnie różniłyby się od obecnych, to wyłącznie procesy kapitalistyczne posiadają siłę zdolną do tego, aby rozpuścić wszystko, co najbardziej opresyjne i pretendujące do niezmienności (role płciowe, stosunek do natury itd.). W żadnej mierze nie oznacza to postawy prokapitalistycznej. Strategia ta wynika jedynie z realistycznego rozpoznania warunków, w jakich się znaleźliśmy i sugeruje włączenie się w ruch kapitału w celu jego przekroczenia. A jeśli nasze

25 A. Fitchett, *Anti-Political Anti-Praxis...*

26 P. Wolfendale, *So, Accelerationism, what's all that about?*, Deontologistics. Research the Demands of Thought, [online] 18 II 2018, <https://deontologistics.co/2018/02/18/ofta-so-accelerationism-whats-all-that-about/> [dostęp: 29 IX 2024].

27 M. Fisher, „A social and psychic revolution of almost inconceivable magnitude”: *Popular Culture's Interrupted Accelerationist Dreams*, „e-flux Journal” 2013, issue 46 [online] <https://www.e-flux.com/journal/46/60084/a-social-and-psychic-revolution-of-almost-inconceivable-magnitude-popular-culture-s-interrupted-accelerationist-dreams> [dostęp: 29 IX 2024].

28 Xenogothic, *A LI/Acc Primer*.

pragnienia są skapitalizowane, to być może tym lepiej, gdyż mogą się one w ramach tego systemu realizować.

Wygląda to tak, jakbyśmy z powrotem wrócili na pozycje tradycyjnej polityki lewicowej, z tą różnicą, że posiada ona teraz pewne uzasadnienie w ramach stanowiącego jej środowisko systemu. Pod tym względem U/Acc rzeczywiście nie przekreśla całkowicie tradycyjnej lewicy. Chodzi jednak o to, aby przestała ona odgrywać centralną rolę w ramach współczesnych teorii. Podstawowym założeniem musi pozostać deterytorializacja oraz praktyki zdolne czerpać z niej użytek. Do czego prowadzi więc tak pojęta intensyfikacja? Odpowiedź na to pytanie jest równie prosta, co zagadkowa: do *Zewnątrz*. Do czegoś radykalnie innego od tego, co znamy²⁹. W tym również możemy dostrzec wpływ Landa. Krytykował on bowiem L/Acc za utratę ukierunkowania na *Zewnątrz*. Jak zauważa Xenogoth, U/Acc sympatyzuje z wszelkimi zewnętrznie zorientowanymi politykami, takimi jak na przykład xenofeminizm (postulujący zniesienie płci kulturowej, odejście od dyskursów powołujących się na naturę oraz nacisk na technologię i syntetyczność)³⁰ czy niedawno powstały Cute Accelerationism (dostrzegający w kategorii "kjut" zjawisko zdolne do przekształcania naszych tożsamości i ciał, a także afirmujący oddanie się procesowi, którego skutków nie możemy przewidzieć)³¹.

W tym świetle jasne staje się to, że podmiot trzeba wyprodukować inaczej, niż działa się to dotychczas. Nakierować go na coś, co radykalnie przekracza wszelkie stabilne i identyfikowalne tożsamości (narodowe, płciowe czy kulturowe), nieustannie reterytorializujące i wpadające w towarowy obieg. Należy sprawić, aby podmiot odpowiadał prawdziwie rewolucyjnemu i ciągle dekonstruującemu się ruchowi kapitału, który tym sposobem ostatecznie będzie mógł zostać przekroczony. Anti-praxis jest próbą pomyślenia działań zdolnych do wytworzenia takiego podmiotu.

29 Tamże.

30 Laboria Cuboniks, *Ksenofeminizm: ku polityce wyobcowanej*, tłum. B.M. Konior, A. Paszkowska, Laboria Cuboniks, [online] <https://laboriacuboniks.net/manifesto/ksenofeminizm-ku-polityce-wyobcowanej/> [dostęp: 29 IX 2024].

31 C. Pelotas, 'Cutness cares for judgement, and is infuriating to power': Interview with Maya B. Kronic and Amy Ireland – Clarice Pelotas (2024), Medium, [online] 26 V 2024, <https://medium.com/@claricepelotas/cuteness-cares-nothing-for-judgement-and-is-infuriating-to-power-interview-with-maya-b-4c7774c03d2> [dostęp: 29 IX 2024].

Niezbędny w realizacji tego celu jest afektywny aspekt, otwierający nas na eksperymenty w ramach aktualnego porządku³². Otwarcie to musi uwzględnić technologie i możliwości oferowane przez dzisiejszą technikę (jako ogólny przykład można podać Internet i wszelkie platformy społecznościowe, będące przestrzeniami wytwarzającymi nowe typy relacji oraz podmiotowości, które stale się różnicują i funkcjonują na wielu poziomach). Nie jest to jednak postulat, aby stać się biernym konsumentem tego, co już dane. Należy aktywnie działać i tworzyć na polach (takich jak sztuka czy nauka), które produkować mogą nowe afekty. Należy uczynić z siebie przekaźnik różnego rodzaju procesów, zdolny do nowych, niespotykanych dotąd połączeń³³. Nie chodzi więc o odrzucanie politycznego aktywizmu, ale o przetransformowanie myślenia o nim. Trzeba odejść od poszukiwań źródłowych mechanizmów opresji na rzecz odnajdywania w nich potencjału zdolnego je wykorzystać w twórczy sposób, a tym samym mogących nas zbliżyć do *Zewnętrzza*.

Bibliografia

- Bauer M., Tomažin A., „*The Only Thing I Would Impose Is Fragmentation*” – *An Interview with Nick Land, synthetic zero*, [online] 19 VI 2017, <https://syntheticzero.net/2017/06/19/the-only-thing-i-would-impose-is-fragmentation-an-interview-with-nick-land/> [dostęp: 26 IX 2024].
- Berger E., *Unconditional Accelerationism and the Question of Praxis: Some Preliminary Thoughts*, *Deterritorial Investigations*, [online] 29 III 2017, <https://deterritorialinvestigations.wordpress.com/2017/03/29/unconditional-acceleration-and-the-question-of-praxis-some-preliminary-thoughts/> [dostęp: 29 IX 2024].
- Bielik-Robson A., *Kryptoteologie deleuzjanizmu: wokół książki Michała Herera „Deleuze. Struktury–maszyny–kreacje”*, „Kronos” 2007, nr 1.
- Deleuze G., Guattari F., *Anty-Edyp. Kapitalizm i schizofrenia*, tłum. T. Kaszubski, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2017.
- Fisher M., „*A social and psychic revolution of almost inconceivable magnitude*”: *Popular Culture’s Interrupted Accelerationist Dreams*, „e-flux Journal” 2013, issue 46 [online] <https://www.e-flux.com/journal/46/60084/a-social-and>

32 Xenogothic, *A U/Acc Primer*.

33 A. Fitchett, *Anti-Political Anti-Praxis...*

- psychic-revolution-of-almost-inconceivable-magnitude-popular-culture
-s-interrupted-accelerationist-dreams [dostęp: 29 IX 2024].
- Fitchett A., *Anti-Political Anti-Praxis: A Response To Xenogoth*, Cybertrop(h)ic, [online] 16 IX 2020, <https://cybertrophic.wordpress.com/2020/09/16/anti-political-anti-praxis-a-response-to-xenogoth/> [dostęp: 26 IX 2024].
- Garton V., *Unconditional accelerationism as antipraxis*, Cyclonograph I, [online] 12 VI 2017, <https://cyclonotrope.wordpress.com/2017/06/12/unconditional-accelerationism-as-antipraxis/> [dostęp: 12 IX 2024].
- Laboria Cuboniks, *Ksenofeminizm: ku polityce wyobcowanej*, tłum. B.M. Konior, A. Paszkowska, Laboria Cuboniks, [online] <https://laboriacuboniks.net/manifesto/ksenofeminizm-ku-polityce-wyobcowanej/> [dostęp: 29 IX 2024].
- Land N., *A quick-and-dirty introduction to accelerationism*, Obsolete capitalism, [online] 25 V 2017, <http://obsoletecapitalism.blogspot.com/2017/05/nick-land-quick-and-dirty-introduction.html> [dostęp: 16 IX 2024].
- Marks K., Engels F., *Manifest partii komunistycznej*, [w:] *O materializmie historycznym*, Książka i Wiedza, Warszawa 1985.
- Pelotas C., 'Cutness cares for judgement, and is infuriating to power': Interview with Maya B. Kronic and Amy Ireland – Clarice Pelotas (2024), Medium, [online] 26 V 2024, <https://medium.com/@claricepelotas/cuteness-cares-nothing-for-judgement-and-is-infuriating-to-power-interview-with-maya-b-4c77774c03d2> [dostęp: 29 IX 2024].
- Williams A., Srincek N., *#PRZYŚPIESZ. Manifest akceleracjonistycznej polityki*, tłum. P. Puldzian Płucienniczak, Rozdzielczość Chleba (RIP), [online] <https://rozdzielchleb.pl/przyspiesz-manifest-akceleracjonistycznej-polityki/> [dostęp: 30 IX 2024].
- Wolfendale P., *So, Accelerationism, what's all that about?*, Deontologistics. Research the Demands of Thought, [online] 18 II 2018, <https://deontologistics.co/2018/02/18/ofta-so-accelerationism-whats-all-that-about/> [dostęp: 29 IX 2024].
- Xenogothic, *A Further Fragment on Unconditional Accelerationism: What is Anti-Praxis?*, Xenogothic, [online] 14 IX 2020, <https://xenogothic.com/2020/09/14/a-further-fragment-on-unconditional-accelerationism-what-is-anti-praxis/> [dostęp: 25 IX 2024].
- Xenogothic, *A U/Acc Primer*, Xenogothic, [online] 4 III 2019, <https://xenogothic.com/2019/03/04/a-u-acc-primer/> [dostęp: 27 IX 2024].
- Xenogothic, *Do U (Even)/Acc, Bro?*, Xenogothic, [online] 25 II 2019, <https://xenogothic.com/2019/02/25/do-u-even-acc-bro/> [dostęp: 27 IX 2024].

Anty-polityka i Zewnętrzne – bezwarunkowo akcelerationistyczna teoria kapitalizmu

Celem artykułu będzie przedstawienie teoretycznej pozycji prezentowanej przez bezwarunkowy akcelerationizm (U/Acc), jako propozycji zdolnej do twórczej rekonfiguracji dominujących perspektyw myślowych o związku ludzkiej podmiotowości z kapitalizmem. Na początku skupię się na kluczowym dla akcelerationizmu w ogóle pojęciu „deterytorializacji”, a także na kwestii jej nieustannego przyśpieszenia. Następnie przejdę do zadań jakie stoją przed lewicą, a mianowicie: problem kapitalizacji pragnień i współczesna rola technologii. Wychodząc od nich, przedstawię krytykę klasycznych praktyk politycznych (takich jak strajk czy manifestacja) jak i dominujących trajektorii teorii lewicowych przeprowadzoną przez teoretyków U/Acc, zarzucających im reterytorializujący charakter. W dalszej części omówię jak ta formacja intelektualna postrzega sferę ludzkiej sprawczości, wprowadzając termin „anti-praxis” oraz objaśniając znaczenie hasła „accelerate the process”, które odsyła do deinstytucjonalnej praktyki nakierowanej na afektywną eksperymentację zdolną przekształcać nasze podmiotowości w celu zbliżenia nas do *Zewnętrza* (czegoś radykalnie innego, od tego co znamy).

Słowa kluczowe:

BEZWARUNKOWY AKCELERACJONIZM (U/Acc), KAPITALIZM, DETERYTORIALIZACJA, ANTI-PRAXIS, ZEWNĘTRZE.

Anti-Politics and the Outside – An Unconditionally Accelerationist Theory of Capitalism

The aim of the article is to present the theoretical position advocated by Unconditional Accelerationism (U/Acc) as a proposal capable of creatively reconfiguring dominant perspectives on the relationship between human subjectivity and capitalism. Initially, I will focus on the concept of „deterritorialization,” which is central to accelerationism in general, and on the issue of its continuous acceleration. Next, I will address the tasks

facing the left, namely: the problem of the capitalization of desires and the contemporary role of technology. Building on these, I will present the critique of classical political practices (such as strikes or demonstrations) and the dominant trajectories of leftist theories, as articulated by U/Acc theorists, who accuse them of having a reterritorializing character. In the subsequent section, I will discuss how this intellectual formation perceives the sphere of human agency, introducing the term „anti-praxis” and explaining the significance of the slogan „accelerate the process,” which point to a deinstitutionalized practice aimed at affective experimentation capable of transforming our subjectivities to bring us closer to the Outside (something radically different from what we know).

Keywords:

UNCONDITIONAL ACCELERATIONISM (U/ACC), CAPITALISM,
DETERRITORIALIZATION, ANTI-PRAXIS, OUTSIDE.